

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sekä ampuma-aselain 17 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sekä ampuma-aselain 17 §:n muuttamisesta (HE 80/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Puolustusvaliokunta (PuVM 3/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto antaa vuoden 2022 loppuun mennessä selvityksen Suomen ampumaratojen kokonaistilanteesta. Selvityksessä tulee tarkastella myös sitä, miten ampumaratojen määrää saataisiin Suomessa lisättyä nykytasosta, ympäristönäkökulmat asianmukaisesti huomioiden.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 2 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti, 20 §:n 2 momentin 6 kohta ja 3 momentti, 20 a §:n 1—5 momentti, 20 b §:n 1 momentti, 22 c §:n 1 momentti, 22 g §:n otsikko ja 1—3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti, 20 §:n 2 momentin 6 kohta ja 3 momentti, 22 c §:n 1 momentti sekä 22 g §:n otsikko ja 1—3 momentti laissa 868/2019 sekä 20 a §:n 1—5 momentti ja 20 b §:n 1 momentti laissa 725/2019, sekä

lisätään 19 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 868/2019, uusi 3 momentti, 20 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 868/2019, uusi 7—9 kohta ja uusi 4 momentti, 22 c §:ään, sellaisena kuin se on laissa 868/2019, uusi 3 momentti ja 22 g §:ään, sellaisena kuin se on laissa 868/2019, uusi 6 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 98/2022 vp

2 §

Sotilaallinen koulutus ja sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Sotilaallisella koulutuksella tarkoitetaan tässä laissa koulutuksen antamista Puolustusvoimiin kuuluville joukoille sekä Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen sotilaan henkilökohtaista aseistusta voimakkaammilla sotavarusteilla tapahtuvaa ampumakoulutusta sekä räjähteillä tapahtuvan koulutuksen järjestämistä.

17 §

Vapaaehtoisen sotilaallisen koulutuksen antaminen

Puolustusvoimat voi antaa sotilaallista koulutusta ja muuta tarpeelliseksi katsomaansa koulutusta vapaaehtoisille 18 vuotta täyttäneille henkilöille järjestämällä vapaaehtoisia harjoituksia. Perusyksikköä suurempien joukkokokonaisuuksien, Puolustusvoimien poikkeusolojen organisaatioon kuuluvien joukkojen ja varusmiesten koulutus sekä joukkojen operaatioihin valmentaminen sekä taisteluammuntojen järjestäminen kuuluu kuitenkin yksinomaan Puolustusvoimille. Perusyksiköllä tarkoitetaan enintään komppanian vahvuista joukkoa. Taisteluammunnoilla tarkoitetaan muilla kuin harjoitusampumatarvikkeilla toteutettua taisteluharjoitusta, jossa ase- ja ampumakoulutuksen oppitunneilla, harjoituksissa ja perusammunnoissa opittu aseenkäsittelytaito ja ammunnan perustaito sekä taistelukoulutuksessa opittu taistelutekniikka ja taistelutaito liitetään yhteen. Taisteluammunnassa ampuva joukko toimii suullisesti ja maalitoiminnan avulla kuvatun tilanteen perusteella. Yksittäisen ampujan ollessa kyseessä myös itse ampuja voi päättää tulitoiminnasta ammuntaa johtavan tai ammuntaa ohjaavien valvomana.

19 §

Puolustusvoimien järjestämien vapaaehtoisten harjoitusten erityistehtävät

Edellä 1 momentissa tarkoitetuille henkilöille voidaan antaa myös ampumakoulutusta.

20 §

Sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen antaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettua koulutusta ei ole sallittua järjestää:

6) ampuma-aselain (1/1998) 6 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa eikä 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettulla Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-aseella käyttäen .338/8,6 millimetrin kaliiperista patruunaa suurempikaliiperista patruunaa;

Eduskunnan vastaus EV 98/2022 vp

7) ampuma-aselain 6 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-aseella käyttäen kaliiperin 12 patruunaa suurempikaliiperista patruunaa;

8) ampuma-aselain 6 §:n 2 momentin 4—7 tai 10 kohdassa tarkoitetulla Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-aseella käyttäen 9 millimetrin kaliiperista patruunaa suurempikaliiperista patruunaa;

9) käyttäen ampuma-aselain 10 §:ssä tarkoitettuja erityisen vaarallisia patruunoita tai ammuksia taikka valokuovapatruunoita tai räjähteitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa koulutuksessa saadaan ottaen huomioon, mitä 2 momentissa säädetään, käyttää Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen ampuma-aseita, harjoitusampumatarvikkeita ja muita välineitä. Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-aseiden käsittelyn tulee tapahtua Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen valvomana Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen alueella tai aluksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa koulutuksessa on noudatettava voimassa olevia Puolustusvoimien koulutusten järjestämistä ja valvontaa koskevia ohjesääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyväismääräyksiä.

20 a §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä sotilaallisia valmiuksia palveleva ampumakoulutus

Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena järjestää perusammuntoina ampumakoulutusta, jossa kehitetään yksilön tai enintään kolmen henkilön muodostaman partion perusampumataittoa ja turvallista aseenkäsittelytaitoa. Perusammunnoilla tarkoitetaan muulla kuin harjoitusampumatarvikkeilla toteuttavaa ampumaharjoitusta, jossa opetetaan ja harjoitetaan ase- ja ampumakoulutukseen sisältyvää aseenkäsittelytaitoa sekä ammunnan tai taistelutekniikan perustaitoja. Puolustusvoimat määrää asetyyppikohtaisista turvallista aseenkäsittely- ja ampumataittoa mittaavista ampumakokeista ja niiden hyväksyttävästä suorittamisesta sekä koulutusohjelmasta. Puolustusvoimat määrää myös koulutuksessa noudatettavista ammuntojen järjestämistä koskevista turvallisuusvaatimuksista ja ampumasuoritusten valvonnasta.

Ampumakoulutuksessa saadaan käyttää ainoastaan ampuma-aselain 2 a §:ssä tarkoitettuja tehokkaita ilma-aseita sekä mainitun lain 6 §:n 2 momentin 1—6, 8 ja 10 kohdassa ja 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita, jotka toimivat mainitun lain 7 §:n 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Koulutuksessa on sallittua käyttää myös Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-aseita ja patruunoita, joiden kaliiperi on mainitun lain 6 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tai 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitetuilla ampuma-aseilla enintään .338/8,6 millimetriä, mainitun lain 6 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuilla ampuma-aseilla enintään 12 millimetriä ja mainitun momentin 4—7 ja 10 kohdassa tarkoitetuilla ampuma-aseilla enintään 9 millimetriä. Koulutusta sarjatulen käyttämiseen ei saa antaa. Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos antavat tarkempia määräyksiä omien ampuma-aseidensa, aseiden osiensa ja patruunoidensa käytöstä sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa.

Ampumakoulutuksen on tapahduttava 20 b §:n 1 momentissa tarkoitetun ammunnan johtajan läsnä ollessa, johdolla ja ohjauksessa. Ampumakoulutuksessa ammunta suoritetaan ammunnan johtajan ennalta osoittamilta ampumapaikoilta ennalta määriteltuihin maaleihin, Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-alueella tai ampumaradalla taikka ampumaratalain (763/

Eduskunnan vastaus EV 98/2022 vp

2015) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetulla ampumaradalla tai 2 momentissa tarkoitetussa ampumaurheilukeskuksessa. Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-aseita on sallittua käyttää ampumakoulutuksessa ainoastaan Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen alueella tai aluksella.

Ampumakoulutuksessa ampuma-aselain 6 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa sekä 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla ampuma-aseilla ampumaetäisyys ampujan ja maalin välillä saa olla korkeintaan kaksi kilometriä. Muilla tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetuilla ampuma-aseilla ampumaetäisyys ampumakoulutuksessa saa olla korkeintaan 150 metriä. Ammunnan johtaja saa antaa ampumakoulutusta enintään 30 henkilölle kerrallaan. Jos ampumakoulutusta annetaan ainoastaan Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen omistamilla aseilla, saa ammunnan johtaja antaa koulutusta enintään 40 henkilölle kerrallaan. Jos ampumasuoritus sisältää ampujan liikettä, saa ammunnan johtajan valvonnassa olla vain kolme henkilöä kerrallaan.

Sen lisäksi mitä tässä laissa säädetään Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen ampuma-aseiden käyttämisestä, saadaan ampumakoulutuksessa käyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia tai hallussaan pitämiä ampuma-aseita. Koulutukseen osallistuva saa kuitenkin käyttää koulutuksessa omalla vastuullaan myös 2 momentissa tarkoitettua ampuma-asetta, joka soveltuu koulutusohjelman mukaisiin ammuntoihin ja jonka hallussapitoon hänellä on oikeus ampuma-aselain mukaan.

20 b §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajien hyväksyminen

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa voi ammunnan johtajana toimia vain Puolustusvoimien ammunnan johtajaksi hyväksymä henkilö, jonka alaisuudessa voi toimia riittävä määrä ammunnassa avustavia henkilöitä. Puolustusvoimat voi hyväksyä ammunnan johtajaksi henkilön, jolla on Puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnassa hankittu johtaja- tai kouluttajakoulutus sekä näyttökokeella osoitettu pätevyys sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen turvallisesta järjestämisestä ja kouluttamisesta Puolustusvoimissa ja joka katsotaan tehtävään muuten sopivaksi. Puolustusvoimat määrää näyttökokeen sisällöstä. Puolustusvoimat pyytää ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön sopivuudesta lausunnon poliisilta.

22 c §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antama koulutus ulkomailla

Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi antaa ulkomailla 20 ja 20 a §:ssä tarkoitettua sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta. Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi lisäksi lähettää kurssilaisia, kouluttajia ja muita vastaavia toimijoita muiden valtioiden asevoimien ja ulkomaisten julkisoikeudellisten organisaatioiden järjestämiin harjoituksiin ja sotilastaitokilpailuihin. Edellytyksenä koulutuksen järjestämiselle ja koulutukseen tai sotilastaitokilpailuun lähettämiseksi on, että se kehittää koulutusta antavan tai koulutukseen tai sotilastaitokilpailuun osallistuvan reserviläisen sotilaallista osaamista. Lisäksi koulutuksen antamisen ja koulutukseen tai sotilastaitokilpailuun

Eduskunnan vastaus EV 98/2022 vp

lähettämisen on oltava Suomen kansallisen puolustuksen sekä ulko- ja turvallisuuspoliittisen edun mukaista.

— — — — —
Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen ampuma-aseita ei saa käyttää 1 momentissa tarkoitettussa koulutuksessa. Kyseisessä koulutuksessa ja toiminnassa on sallittua käyttää kohdevaltion asevoimien ja ulkomaisten organisaatioiden ampuma-aseita, patruunoita ja aseiden osia kohdevaltion voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

22 g §

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tuki Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle

Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos voivat antaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle asiantuntijatukea sekä luvan käyttää Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen alueita ja välineitä tässä laissa tarkoitetun koulutuksen järjestämiseksi.

Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos saavat antaa 1 momentissa tarkoitettuna tukena omistamiaan ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa käytettäväksi siten kuin tässä laissa tarkemmin säädetään. Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen luovuttamia patruunoita on sallittua käyttää vain niiden omissa ampuma-aseissa. Aseiden käsittelyn on tapahduttava Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen valvonnassa ja Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen alueella tai aluksella.

Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos eivät saa antaa 1 momentissa tarkoitettuna tukena räjähteitä.

— — — — —
Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen 1 momentissa tarkoitettuna tukena antamista patruunoista on pidettävä kirjaa.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ampuma-aselain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 17 §:n 1 momentin 4 a ja 4 b kohta, sellaisena kuin ne ovat laissa 869/2019, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 98/2022 vp

17 §

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tämä laki ei koske:

4 a) Puolustusvoimien omistamilla ampuma-aseilla, aseiden osilla ja patruunoilla järjestettyä vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 20 ja 20 a §:ssä tarkoitettua koulutusta, kun ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunoiden käsittely tapahtuu Puolustusvoimien valvonnassa ja Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen alueella tai aluksella;

4 b) Rajavartiolaitoksen omistamilla ampuma-aseilla, aseiden osilla ja patruunoilla järjestettyä vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 ja 20 a §:ssä tarkoitettua koulutusta, kun ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunoiden käsittely tapahtuu Rajavartiolaitoksen valvonnassa ja Rajavartiolaitoksen tai Puolustusvoimien alueella tai aluksella;

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 4.7.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri